

JARI KUPILA

jari.kupila@lts.fi

Missä liikuntatieteen kokonaiskuvat?

Ihminen on tullut pitkän matkan puusta alas ja luolasta kaupunkiin.

Matkalla on opittu paljon, muun muassa käyttämään liikkuvaa leikalutamme puhumiseen ja käsiemme sormirakennetta kirjoittamiseen. Se on mahdollistanut tietojemme, taitojemme ja oivallustemme jakamisen sekä yhteisen tietopääoman kasvun sukupolvelta toiselle.

Ihmiskunta voi jatkaa siitä, mihin edellinen sukupolvi jäi. Se on tehnyt meistä eläinlajin, jolla on ylivoimainen määrä tietoa, taitoa ja yhteistyökykyä.

Mutta missä määrin tieto on viisautta?

Ihmiskunta on osannut käyttää tietopohjaansa siihen, että vuosituhansien taistelu jokapäiväisen leivän perässä on rauhoittunut. Ihmisten enemmistöllä on riittävästi ruokaa, lämpöä ja elämisen tasoa, mutta samalla on syntynyt ristiriitaisia haasteita.

Ruokaa olisi, mutta emme osaa syödä oikein.

Paremmen elämän eväitä olisi, mutta pahoinvointi lisääntyy.

Tiede puskee koko ajan uutta tietoa, mutta jokin menee pieleen. Tiede tietää, mutta ihminen ei osaa tietoa hyödyntää.

Tämä näkyy liikuntatieteissäkin. Olemme millimoolien tasolla syvällä. Tiedämme minkälaista liikuntaa ihminen tarvitsee. Osaamme määritellä mitä ravintoa liikkuvan ihmisen pitää itseensä ladata, miten tulisi nukkua, miten päiväänsä rytmittää.

Myös yhteiskunnallisen ulottuvuus, siis liikunnan merkitys fyysiselle, henkiselle ja sosiaaliselle kansanterveydelle sekä kansantaloudelle ja yhteiskunnan dynamiikalle, on aktiivinen tutkimuskohde.

Silti kovin moni ei liiku tai liikkuu väärin, liian moni syö väärin. Eikä liikunnan yhteiskunnallinen merkityskään hahmotu yhteisessä päätöksenteossa.

Tiedeyhteisö on viisas, yhteiskunta tyhmä.

Näin voi tietysti ajatella, mutta jos puhujaa ei kuulla, onko vika vain kuuli-jassa?

Tiedeyhteisöissä, niin liikuntatieteessä kuin muissakin tieteissä, tapaa olla kyky yksityiskohtien tuottamiseen. Millimoolit ja rajatut tutkimusalueet ovat hyvin hallussa.

Samalla aikamme ohjaa organisoitumaan siten, että nämä yksityiskohtien tasolla nerokkaat ihmiset ovat yhä enemmän omien tutkimusaiheidensa kuplamaisen rakenteen sisällä. Vaikka verkottuminen ja yhteyksien pitäminen ja avaaminen ei ole koskaan ollut teknisesti niin helppoa kuin nyt, ohjautumme helposti käytäntöihin, joissa ei harhailla oman boksen ulkopuolella.

Se saa tiedemaailman näyttämään siiloutuneelta yksityiskohtien sekamelskalta, josta ei hahmotu selkeää viestiä siitä, mihin kokonaisuuteen yksittäiset tutkimustulokset liittyvät ja mihin yhteiskunnalle olennaiseen asiaan uusi tieto kytkeytyy.

Tiedeyhteisössä tulisikin kollektiivina kehittää nykyistä systemaattisemmin toimintatapoja ja asenteita, joilla yksittäisten tutkimusten tuloksia voisi hahmottaa niihin liittyvien kokonaisuuksien kautta – ja auttaa siten ympäröivää yhteiskuntaa näkemään uuden tiedon merkitys.

Tyypillinen esimerkki on ikuinen ihmetely siitä, miksi suomalaiset liikkuvat liian vähän, vaikka koko ajan tulee uutta tietoa siitä, että liikuntaa tulisi lisätä, että yksilöt ja yhteiskunta hyötyvät siitä. Olisiko jo syytä vaihtaa taktiikka ja jättää samaa toistavien tutkimusten tekeminen vähemmälle ja keskittyä siihen, miten hyvät tutkimustulokset kannattaa viestiä ja mihin kokonaiskuvaan kytkeä?

Ja ei, tämä ei ratkea sillä, että vastuu ulkoistetaan viestintäosastoille. Tutkijakunnan itse olisi aktivoitettava ja nähtävä vastuunsa. Tieteen tehtävä ei ole pelkkä yksittäisten tiedonjyvien tuottaminen. Pitää lisätä myös kokonaiskuvien ymmärrystä – siis viisautta – jo tutkimusprosessin osana. ♦

Liikunta & Tiede

Toimitus:

Liikuntatieteellinen Seura
Mannerheimintie 15 b B
00260 Helsinki
puh: 010 778 6600
fax: 010 778 6619
sähköposti: toimisto@lts.fi
internet: www.lts.fi

Päätoimittajat:

Jari Kupila (vast.)
Jari Kanerva

Toimituspäällikkö:

Jouko Kokkonen

Teeman toimittajat:

Sanna Palomäki, Juha Ahtiainen
ja Timo Jaakkola

Toimituskunta:

Päivi Berg, Arto Hautala,
Ilkka Heinonen, Terhi Huovinen,
Mikko Julin, Markku Ojanen,
Eila Ruuskanen-Himma,
Timo Ståhl

Ulkoasu ja taitto:

Antero Airos

Julkaisija:

Liikuntatieteellinen Seura ry
Liikunta & Tiede on myös
Liikunnan ja Terveystiedon
opettajat ry:n jäsenetulehti.

Paino:

PunaMusta, Forssa

Tilaukset:

puh: 010 778 6600 / fax: 010 778 6619
sähköposti: toimisto@lts.fi

Kestotilaus: 42 € / Vuositilaus: 45 €

Liikunta & Tiede -lehdessä
käytettyjen kuvien henkilöillä ei
ole yhteyttä artikkelien aiheisiin,
ellei kuviin viitata tekstissä.

59. vuosikerta

ISSN-L 0358-7010

Kannen kuva:

Valmennuspäällikkö
Alex Orrström veti toukokuussa
harjoitukset PPJ:n T12-joukkueelle
Väinämöisen kentällä Helsingissä.
Kuva: Juha Laitalainen

Liikuntatieteellinen Seura

Liikunnan tiedeviestintää

vuodesta 1933

LTS:n henkilöjäseneksi voivat liittyä kaikki liikuntatieteestä kiinnostuneet. Jäsen saa Liikunta & Tiede -lehden vuosikerran sekä alennuksia seuran julkaisuista ja tapahtumien osallistumismaksuista. Vuoden mittaan jäsenille lähetetään 6–8 uutiskirjettä. Lisätietoa jäsenyydestä ja jäsenmaksuista www.lts.fi.

LTS:n kotisivuilta (lts.fi) löytyy väyliä liikuntatiedon lähteille. Fyysisen kunnan mittaaminen -sivusto (fkm.fi) tarjoaa tietoa näyttöön perustuvasta kuntotestauksesta.

Seuraa Liikuntatieteellistä Seuraa
sosiaalisessa mediassa:

